

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

NAPLATA PRIHODA U
GRADU ZAGREBU

Bjelovar, ožujak 2013.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
NAPLATA PRIHODA U GRADU ZAGREBU	3
a) Prihodi	3
b) Potraživanja	6
c) Nalazi i preporuke	8
OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA	15
OČITOVANJE GRADA ZAGREBA	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/12-5/2
URBROJ: 613-09-13-10

Bjelovar, 21. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA U
GRADU ZAGREBU

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti naplate prihoda u Gradu Zagrebu.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 21. ožujka 2012. do 21. ožujka 2013.

Grad Zagreba je utvrđen odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10) i Zakona o Gradu Zagrebu (Narodne novine 62/01, 125/08 i 36/09), Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske, jedinica je lokalne samouprave koja ujedno ima i položaj jedinice područne (regionalne) samouprave. Površina Grada Zagreba je 641,35 km². Obuhvaća 70 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., Grad Zagreb ima 792 875 stanovnika, 304 681 kućanstava i 386 944 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Naplata prihoda Grada Zagreba je uređena Zakonom o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), a obuhvaća potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti Grada Zagreba. Poslovne knjige i organizacija knjigovodstva su uređeni Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11). Učinkovita naplata prihoda ovisi, između ostaloga, o načinu ustrojavanja, vođenja i ažuriranja analitičkih evidencija (imovine, potraživanja i primljenih financijskih instrumenata), odnosno pomoćnih poslovnih knjiga. Na povećanje učinkovitosti naplate utječe i poduzimanje pravodobnih i potpunih mjera naplate potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Načini prekidanja zastare su utvrđeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12). Osim primjene zakonskih odredbi, za naplatu potraživanja Grad Zagreb može donijeti akte koji obuhvaćaju poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate potraživanja. Naplatu prihoda obavljaju Grad Zagreb, Porezna uprava ili druge pravne osobe.

Financijskom revizijom je utvrđeno da:

- poduzete mjere za naplatu potraživanja nisu učinkovite,
- pojedine zakonske odredbe nisu jasne ili pojedina područja nisu zakonski dobro regulirana.

Predmet revizije su aktivnosti Grada Zagreba vezane uz naplatu i kontrolu naplate vlastitih prihoda (županijskih i gradskih poreza, prihoda od nefinancijske imovine, komunalnog doprinosa i naknada, drugih prihoda prema posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine), te potraživanja za navedene prihode.

Ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti učinkovitost naplate prihoda u Gradu Zagrebu,
- ocijeniti efikasnost organizacije i kontrole naplate prihoda u Gradu Zagrebu,
- ocijeniti efikasnost mjera za naplatu potraživanja što ih poduzima Grad Zagreb,
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na naplatu prihoda Grada Zagreba, te
- ocijeniti primjerenost mjera informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području Grada Zagreba.

NAPLATA PRIHODA U GRADU ZAGREBU

Za obavljanje upravnih, stručnih, te pomoćno-tehničkih poslova iz djelokruga Grada Zagreba, ustrojeno je 19 upravnih tijela te stručna služba gradske skupštine. Grad Zagreb je koncem 2011. imao 2 740 zaposlenika. Također ima 333 proračunska korisnika u kojima je bilo zaposleno ukupno 8 000 zaposlenika, te u svom proračunu osigurava sredstva za financiranje rashoda za njihove plaće i materijalna prava u cijelosti ili djelomično.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici Grada Zagreba, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 6.320.883.078,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 189.659.857,00 kn ili 2,9%. Ukupni prihodi i primici za razdoblje od 2008. do 2011. pokazuju tendenciju smanjenja, što je vidljivo iz usporednih podataka o prihodima i primicima u tablici broj 1. Najmanji ukupni prihodi i primici su ostvareni u 2011. u iznosu 6.320.883.078,00 kn, a najveći u 2008. u iznosu 7.545.860.738,00 kn. Prihodi i primici Grada Zagreba od 2008. do 2011., daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

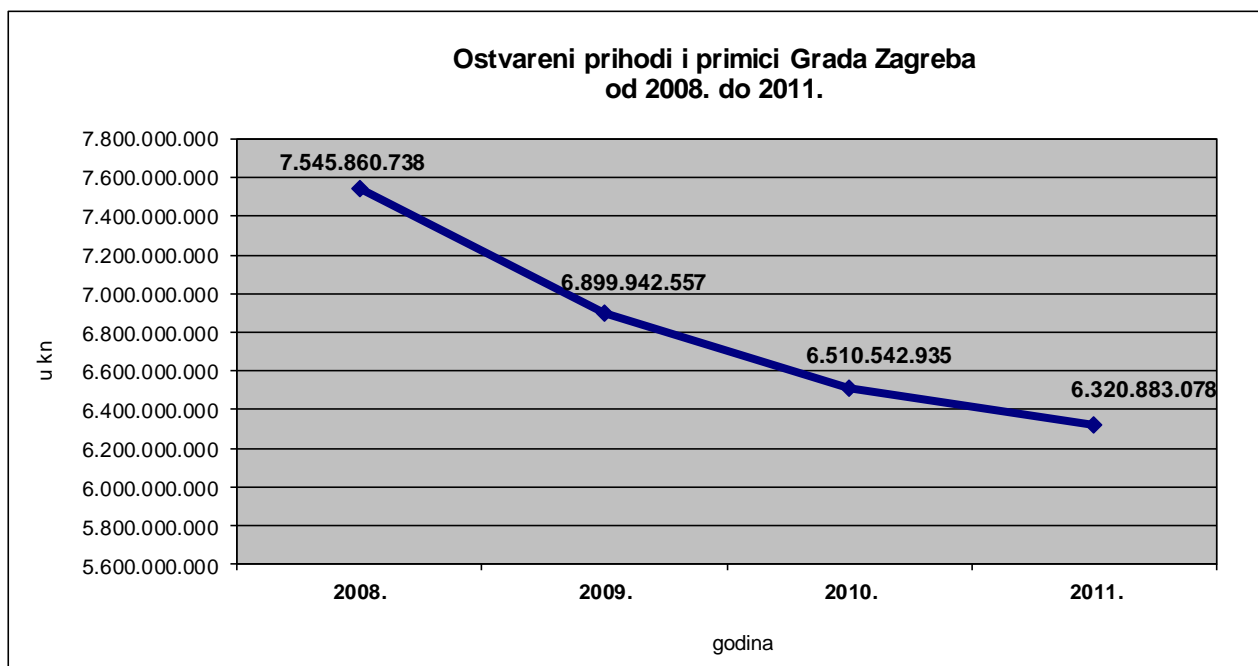
Ostvareni prihodi i primici Grada Zagreba

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	2008.	2009.	2010.	2011.
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prerez na dohodak	4.472.153.734	4.518.153.923	4.101.453.695	4.009.319.894
2.	Porez na promet nekretnina	259.353.553	201.969.214	168.892.000	190.795.029
3.	Županijski porezi	106.133.246	114.617.480	106.051.273	103.748.433
4.	Gradski i općinski porezi	39.662.623	35.345.896	34.496.532	32.764.718
5.	Tekuće pomoći	32.238.870	55.423.758	39.009.843	57.466.673
6.	Kapitalne pomoći	0	55.837	0	0
7.	Prihodi od financijske imovine	30.888.450	33.594.832	14.932.408	14.193.544
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	480.422.361	472.023.453	421.697.154	400.134.314
9.	Upravne i administrativne pristojbe	84.595.475	56.255.715	62.140.968	50.371.282
10.	Komunalni doprinosi i naknade	1.264.598.359	1.016.256.662	1.060.135.054	977.988.890
11.	Prihodi po posebnim propisima	328.112.221	165.897.012	166.191.341	131.700.912
12.	Drugi prihodi poslovanja	9.419.010	7.477.357	10.536.835	38.991.995
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	323.942.660	65.375.736	122.481.625	152.527.628
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	114.340.176	157.495.682	202.524.207	160.879.766
	Ukupno prihodi i primici	7.545.860.738	6.899.942.557	6.510.542.935	6.320.883.078
	Ostvareni višak prihoda i primitaka tekuće godine	0	0	131.602.148	0
	Ostvareni manjak prihoda i primitaka tekuće godine	57.814.541	717.018.964	0	145.019.187
	Višak prihoda i primitaka - preneseni	0	0	788.641.551	0
	Manjak prihoda i primitaka - preneseni	130.744.662	72.080.479	0	657.039.403

U nastavku se daje grafički prikaz ostvarenih prihoda i primitaka Grada Zagreba od 2008. do 2011.

Grafički prikaz broj 1

Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni u 2011. se odnose na prihode od poreza u iznosu 4.336.628.074,00 kn ili 68,6% ukupnih prihoda i primitaka. Najveći dio prihoda od poreza se odnosi na porez i prerez na dohodak u iznosu 4.009.319.894,00 kn što je 63,4% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka u 2011. Uveden je prerez porezu na dohodak u visini 18,0%.

U strukturi ukupnih prihoda i primitaka vrijednosno su značajni vlastiti prihodi s 30,0% udjela u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim u 2010., odnosno s 29,3% u 2011. Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.849.236.177,00 kn, što je za 101.964.463,00 kn ili 5,2% manje u odnosu na prihode ostvarene za 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjene prihoda od komunalnog doprinosa (manje za 80.504.056,00 kn) i prihoda od prodaje materijalne imovine (manje za 52.647.331,00 kn). Pojedini prihodi u 2011. su ostvareni u većem iznosu od ostvarenog u prethodnoj godini (prihodi od prodaje građevinskih objekata više su ostvareni za 83.050.054,00 kn).

Podaci o vlastitim prihodima Grada Zagreba za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 2.

Tablica broj 2

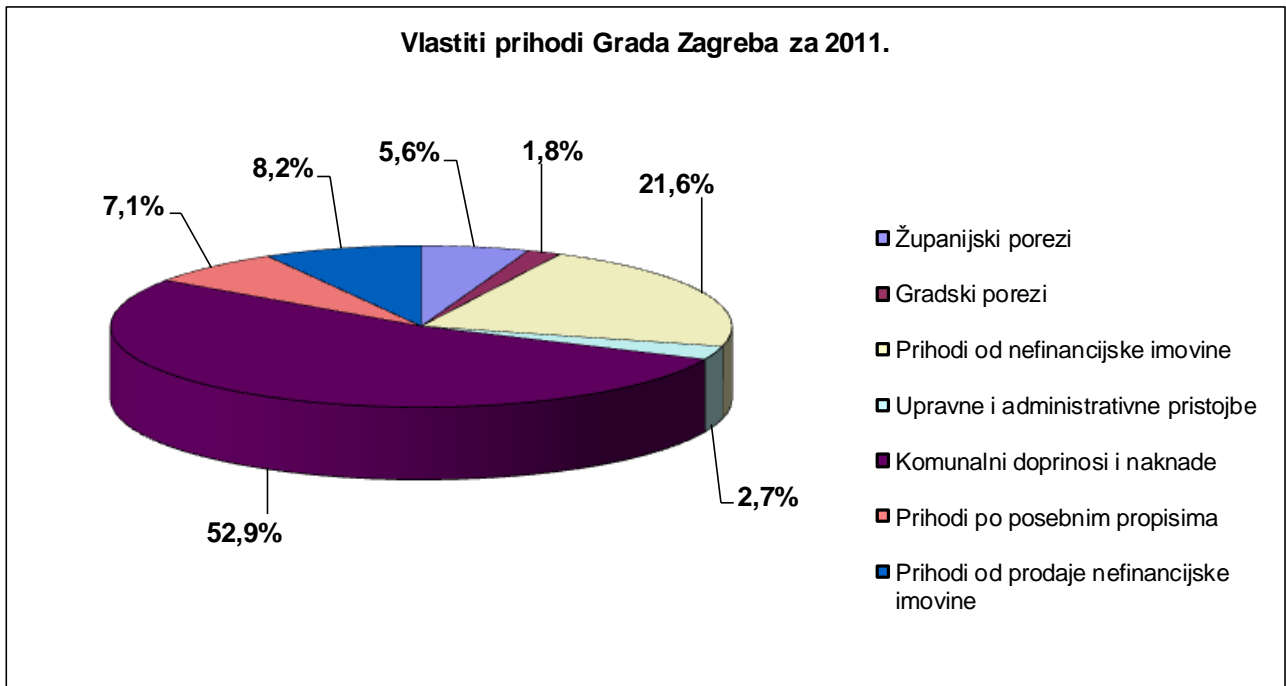
Vlastiti prihodi Grada Zagreba ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	106.051.273	103.748.433	97,8
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	933.743	3.862.586	413,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	103.937.220	98.900.897	95,2
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	1.180.310	984.950	83,4
2.	Gradski porezi	34.496.532	32.764.718	95,0
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	561.650	555.117	98,8
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	16.443.300	16.136.034	98,1
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	17.491.582	16.073.567	91,9
3.	Prihodi od nefinancijske imovine	421.697.154	400.134.314	94,9
3.1.	Naknade za koncesiju	2.963.080	5.681.272	191,7
3.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	121.616.281	133.578.709	109,8
3.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	79.070.135	51.553.113	65,2
3.4.	Naknade za ceste	218.047.658	209.321.220	96,0
4.	Upravne i administrativne pristojbe	58.664.863	50.371.282	85,9
4.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	18.912.564	19.859.459	105,0
4.2.	Ostale upravne pristojbe i naknade	38.609.060	29.183.661	75,6
4.3.	Ostale pristojbe i naknade	1.143.239	1.328.162	116,2
5.	Komunalni doprinosi i naknade	1.063.611.159	977.988.890	91,9
5.1.	Komunalni doprinos	415.650.259	335.146.203	80,6
5.2.	Komunalna naknada	644.484.794	639.708.800	99,3
5.3.	Naknade za priključak	3.476.106	3.133.887	90,2
6.	Prihodi po posebnim propisima	144.198.034	131.700.912	91,3
6.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	12.151.434	9.559.775	78,7
6.2.	Doprinos za šume	191.835	256.786	133,9
6.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	131.854.765	121.884.351	92,4
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	122.481.625	152.527.628	124,5
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	89.695.398	37.048.067	41,3
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	31.562.120	114.612.174	363,1
7.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	1.224.107	867.387	70,9
	Ukupno	1.951.200.640	1.849.236.177	94,8

U nastavku se daje grafički prikaz strukture vlastitih prihoda Grada Zagreba za 2011.

Grafički prikaz broj 2

b) Potraživanja

Prema podacima iz financijskih izvještaja, potraživanja Grada Zagreba koncem 2011. iznose 3.247.091.963,00 kn (od čega u izvanbilančnoj evidenciji 540.646.962,00 kn), što je za 210.342.642,00 kn ili 6,1% manje u odnosu na prethodnu godinu kada su potraživanja iskazana u iznosu 3.457.434.605,00 kn.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 2.651.894.503,00 kn ili 81,7%, a nedospjela potraživanja 595.197.460,00 kn ili 18,3% ukupnih potraživanja. Nedospjela potraživanja se odnose na potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 395.054.729,00 kn i potraživanja od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu 200.142.731,00 kn.

Podaci o potraživanjima Grada Zagreba koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

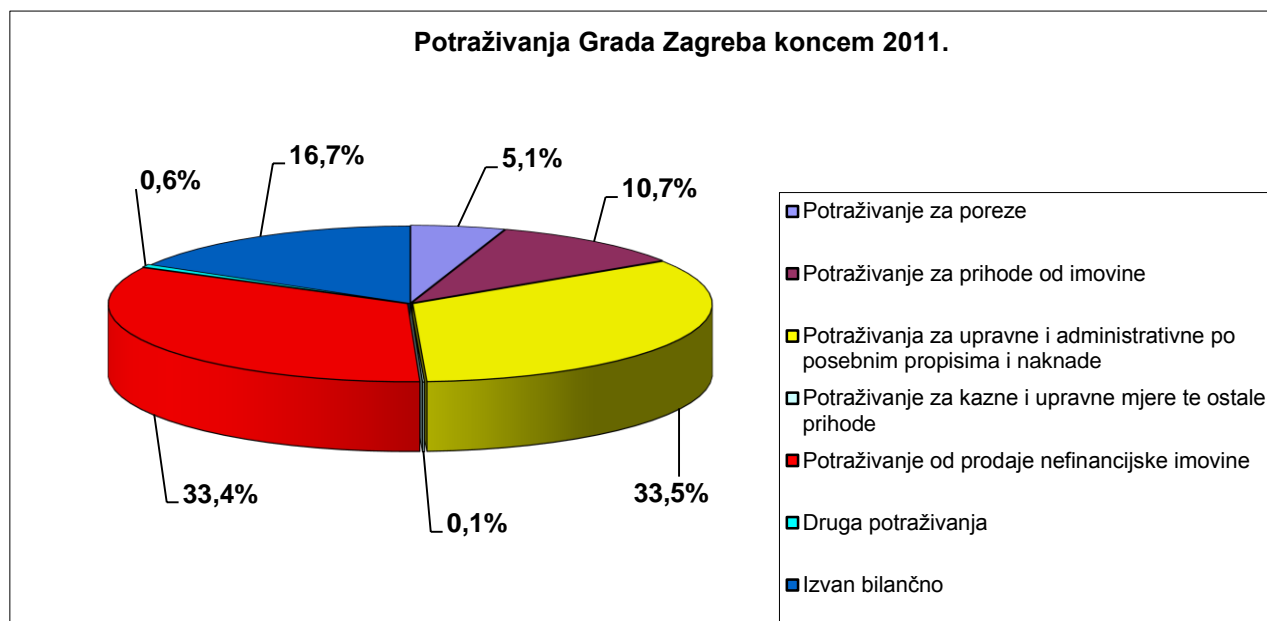
Potraživanja Grada Zagreba koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.670.007.844	1.603.872.255	96,0
1.1.	Potraživanja za poreze	239.757.098	165.043.990	68,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	468.418.098	346.162.938	73,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	958.554.348	1.089.116.610	113,6
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	3.278.300	3.548.717	108,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.197.329.247	1.083.210.201	90,5
3.	Druga potraživanja	95.027.738	19.362.545	20,4
Ukupno		2.962.364.829	2.706.445.001	91,4
4.	Potraživanja u izvanbilančnim evidencijama	495.069.776	540.646.962	109,2
Ukupna potraživanja		3.457.434.605	3.247.091.963	93,9

U nastavku se daje grafički prikaz strukture potraživanja Grada Zagreba koncem 2011.

Grafički prikaz broj 3

Vrijednosno najznačajnija potraživanja koncem 2011. se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.089.116.610,00 kn ili 33,5%, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 1.083.210.201,00 kn ili 33,4%, te izvanbilančna potraživanja (sumnjiva i sporna) u iznosu 540.646.962,00 kn ili 16,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi su u 2011. ostvareni u iznosu 1.849.236.177,00 kn i čine 29,3% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi se odnose na prihode od komunalnih doprinosa i naknada u iznosu 977.988.890,00 kn, koji čine 52,9% vlastitih prihoda i prihode od nefinancijske imovine u iznosu 400.134.314,00 kn (koncesija, zakupa i iznajmljivanja imovine, naknada), koji čine 21,6% vlastitih prihoda. Svi drugi vlastiti prihodi (županijski i gradski porezi, prihodi od upravne i administrativne pristojbe, prihodi od prodaje nefinancijske imovine i prihodi po posebnim propisima) iznose 471.112.973,00 kn i čine 25,5% vlastitih prihoda.

Grad Zagreb ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Na dio vlastitih prihoda koji se ostvaruju od raznih obveznika na temelju obračuna ili rješenja, odnosno ugovora koje su obveznici zaključili s nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim pravnim osobama (za koncesije na vodama i javnom vodnom dobru, koncesije za poljoprivredno zemljište u vlasništvu države, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina, spomeničku rentu na ukupan prihod, doprinos za šume, vodni doprinos i drugi), Grad Zagreb nema utjecaja ni mogućnost provjere iskazanih prihoda, jer je naplata prihoda u nadležnosti ministarstava i drugih nadležnih tijela u skladu s posebnim propisima, na temelju kojih se ostvaruju prihodi u skladu sa zakonskim propisima.

Poslove obračuna i naplate prihoda od komunalne naknade, zakupa poslovnih prostora, najma stanova i spomeničke rente obavlja podružnica trgovačkog društva u vlasništvu Grada Zagreba (dalje u tekstu: Društvo). Poslove obračuna i naplate županijskih i gradskih poreza obavlja Porezna uprava, a poslove obračuna i naplate prihoda od komunalnog doprinosa te preostale vlastite prihode obavlja Grad Zagreb.

Grad Zagreb je s Društvom, u siječnju 2011., zaključio ugovor o obavljanju stručnih poslova naplate prihoda za Grad Zagreb. Navedenim ugovorom Društvo se obvezalo obavljati poslove obračuna i naplate komunalne naknade, ažuriranja matičnih podataka i naplate zakupnine i najamnine te spomeničke rente, kao i administrativno-tehničke poslove vezano uz prisilnu naplatu potraživanja. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme, a godišnja naknada je ugovorena u iznosu 14.200.000,00 kn. U rujnu 2011. zaključen je dodatak ugovoru, kojim je godišnja naknada povećana te iznosi 17.700.000,00 kn. Tijekom 2011., Grad Zagreb je Društvu platio naknadu za ugovorene usluge u iznosu 17.390.092,00 kn. Društvo je u ožujku 2012. Gradu Zagrebu dostavilo izvješće o obavljenim stručnim poslovima naplate potraživanja koje obuhvaća potraživanja za prihode od najamnine, zakupnine, komunalne naknade, stanarine, spomeničke rente i naknade za uređenje voda. U izvješću su podaci navedeni zbirno za svaku naknadu, te ukupno za sve naknade za koje obavlja naplatu. S obzirom da prihodi od naknade za uređenje voda nisu prihodi Grada Zagreba, nego Hrvatskih voda, a dio prihoda od spomeničke rente u visini 40,0% prihod državnog proračuna, zbog navedenog (zajedničkog iskazivanja) je otežano praćenje zaduženja, naplate i stanja potraživanja za pripadajuće prihode Grada Zagreba za koje poslove naplate obavlja navedeno Društvo.

Državni ured za reviziju predlaže zatražiti od Društva dostavljanje izvješća u kojem će zasebno biti iskazani samo podaci o prihodima i potraživanjima koja se odnose na prihode koji pripadaju Gradu Zagrebu, a posebno podatke koji se odnose na potraživanja i prihode koji pripadaju drugim subjektima kako bi se omogućilo lakše praćenje zaduženja, naplate i stanja potraživanja prihoda koji pripadaju Gradu Zagrebu.

Obračun i naplatu županijskih i gradskih poreza obavlja Porezna uprava u skladu s odredbama Odluke o gradskim porezima, Odluke o prijenosu obavljanja poslova u vezi s gradskim porezima na Poreznu upravu (Službeni glasnik 18/01) i Suglasnosti Ministarstva financija, prema kojoj Porezna uprava može obavljati poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate županijskih, općinskih ili gradskih poreza (Narodne novine 79/01). Ugovor s Poreznom upravom o obavljanju navedenih poslova nije zaključen. Grad Zagreb je Poreznoj upravi tijekom 2011. platio naknadu za pružene usluge u iznosu 6.375.090,00 kn u skladu s navedenom Suglasnosti Ministarstva financija, prema kojoj Poreznoj upravi za obavljanje poslova pripada naknada u iznosu 5,0% od ukupno naplaćenih prihoda. Porezna uprava je dostavljala Gradu Zagrebu zbirna kvartalna izvješća o utvrđenim i naplaćenim županijskim i gradskim porezima. Druge podatke kao što su: podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima), o starosti dospjelih potraživanja i drugo, Porezna uprava ne dostavlja Gradu Zagrebu. Zbog navedenog, Grad Zagreb nema saznanja o obveznicima i iznosima njihovih dugovanja i nije u mogućnosti na bilo koji način utjecati na učinkovitiju naplatu županijskih i gradskih poreza.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom, kojim bi se uredili međusobni odnosi, ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira Grad Zagreb o obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Na taj način Grad Zagreb bi imao saznanja o obveznicima i njihovom dugovanju, te bi mogao poduzeti odgovarajuće mjere koje bi pridonijele učinkovitijoj naplati prihoda od poreza.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 2.651.894.503,00 kn ili 81,7% ukupnih potraživanja, te su u odnosu na ostvarene vlastite prihode veća za 43,4%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 744.742.244,00 kn (28,1%), zakup poslovnog prostora u iznosu 574.800.639,00 kn (21,7%), komunalni doprinos u iznosu 481.961.255,00 kn (18,2%), potraživanja od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu 467.842.231,00 kn (17,6%), te županijske i gradske poreze u iznosu 165.043.990,00 kn (6,2%), što ukupno iznosi 2.434.390.359,00 kn ili 91,8% ukupno dospjelih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 217.504.144,00 kn i čine 8,2% ukupno dospjelih potraživanja.

Većina dospjelih, vrijednosno značajnijih potraživanja koncem godine (komunalna naknada, komunalni doprinos, zakup poslovnih prostora, prodaja građevinskog zemljišta županijski i gradski porezi) su veća u odnosu na ostvarene prihode u 2011. Pojedina navedena potraživanja su i nekoliko puta veća od ostvarenih godišnjih prihoda (primjerice, potraživanja za zakup poslovnih prostora koncem 2011. su gotovo deset puta veća od ostvarenih prihoda od zakupa poslovnih prostora u 2011.). Revizijom je utvrđeno da potraživanja starija od tri godine za navedene prihode (komunalnu naknadu, komunalni doprinos, zakup poslovnih prostora, prodaju građevinskog zemljišta, županijske i gradske poreze) koncem 2011. iznose 1.749.427.552,00 kn i čine 66,0% ukupno dospjelih potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) su upućivane opomene, prijave u stečajnu masu, pokretane su ovrhe na novčanim sredstvima, te ovrhe na nekretninama. Obavljenim financijskim revizijama u zadnje četiri godine, utvrđeno je da se mjere naplate pojedinih proračunskih prihoda nisu provodile pravodobno prema svim obveznicima, nego sa zakašnjenjem od nekoliko godina.

Prema izvješću Društva, za potraživanja za komunalnu naknadu (za dužnike fizičke osobe, korisnike poslovnih, stambenih i garažnih prostora), nisu pokrenuti postupci prisilne naplate od 1996., zbog neriješene unutarnje organizacije i nedovoljnog broja zaposlenika za obavljanje navedenih poslova.

Nadalje, svi prihodi odnosno potraživanja nisu obuhvaćena jednakim mjerama naplate i nisu uvijek poduzimane sve zakonom propisane mjere naplate te su pojedina potraživanja u zastari. Također, nisu poduzimane radnje, odnosno nisu utvrđena mjerila i kriteriji prema kojima bi se ocjenjivala naplativost, odnosno nenaplativost pojedinih potraživanja, što je potrebno učiniti s obzirom na iznos dospjelih potraživanja, a posebno sumnjivih i spornih potraživanja koja su koncem 2011. iznosila 540.646.962,00 kn ili 20,4% dospjelih potraživanja. Nepravovremeno poduzimanje mjera naplate, utjecalo je na povećanje starosti potraživanja, te smanjenje izvjesnosti naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i uplatu u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Državni ured za reviziju je mišljenja da Grad Zagreb treba pridati veću pozornost naplati dospjelih potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate putem ovrhe su propisane odredbama Općeg poreznog zakona (ovrha pljenidbom na pokretninama, tražbinama i drugim imovinskim pravima).

S obzirom da su potraživanja i dalje vrijednosno značajna, da većina dospjelih potraživanja koncem 2011. prelazi visinu ostvarenih godišnjih prihoda, te da Grad Zagreb ranijih godina nije poduzimao sve zakonom propisane mjere naplate za pojedina potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, te poduzimanje radnji kako bi se izbjegla zastara potraživanja u skladu sa zakonskim odredbama. Također, predlaže sustavnu razradu svih dospjelih potraživanja kako bi se utvrdila naplativost, odnosno nenaplativost pojedinih potraživanja, te iskazali realni podaci o potraživanjima.

Tijekom 2011., Grad Zagreb nije otpisivao potraživanja. Porezna uprava je izvijestila Grad Zagreb da je tijekom 2011. otpisala potraživanja za županijske i gradske poreze u iznosu 80.349.923,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji otpis odnosi na potraživanja za porez za tvrtku ili naziv u iznosu 62.556.311,00 kn. Otpisana su potraživanja s rokom dospelosti do 2000., na temelju Odluke državnog tajnika – ravnatelja Porezne uprave iz srpnja 2011., o otpisu poreznog duga iz porezno dužničkog odnosa, koji je ostao nenaplaćen i nakon četiri godine od nastupanja apsolutnog roka zastare prava na naplatu poreznog duga u skladu s Općim poreznim zakonom. Grad Zagreb nema saznanja je li Porezna uprava poduzela sve mjere naplate otpisanih potraživanja. Na temelju izvješća Porezne uprave, Grad Zagreb je u poslovnim knjigama evidentirao otpisana potraživanja.

Sredinom siječnja 2012., Društvo koje obavlja naplatu prihoda je na zahtjev Grada Zagreba, sastavilo prijedlog za otpis, odnosno isknjižavanje potraživanja za komunalnu naknadu za koja je do konca lipnja 2011. nastupila zastara. Prijedlog je sastavljen za otpis potraživanja u ukupnom iznosu 130.730.464,00 kn, a odnosi se na potraživanja za razdoblje od 1996. do 2007., od čega je 54.995.902,00 kn evidentirano u izvanbilančnim evidencijama Grada Zagreba, a razlika u iznosu 75.734.562,00 kn je evidentirana u redovnom knjigovodstvu. Grad Zagreb nije donio odluku o otpisu potraživanja po prijedlogu Društva, te potraživanja nisu otpisana.

Grad Zagreb nije propisao kriterije i procedure za otpis potraživanja (županijskih, gradskih i drugih poreza). Skreće se pozornost da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koji se odnosi na državu i lokalne jedinice.

Državni ured za reviziju predlaže da se prije nastanka propisanih uvjeta za otpis potraživanja, pravovremeno poduzimaju sve mjere za naplatu prihoda kako ne bi došlo do zastare, a potom ni otpisa potraživanja. Također, predlaže zatražiti od Porezne uprave i Društva, uz prijedlog za otpis potraživanja, dostavljanje podataka o svim poduzetim mjerama naplate za potraživanja koja se predlažu za otpis, te ispunjenju zakonskih uvjeta za otpis predloženih potraživanja nakon kojih Grad Zagreb treba donijeti odluku (dati suglasnost) o otpisu potraživanja.

- Zakonska regulativa i baze podataka

U skladu sa zakonima i drugim propisima, Grad Zagreb je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati.

Grad Zagreb i pravni subjekti koji za potrebe Grada Zagreba obavljaju naplatu prihoda (Društvo i Porezna uprava) imaju zasebne baze podataka o obveznicima vezanim uz pojedine vrste prihoda za koje obavljaju naplatu prihoda. Navedene baze (Grada Zagreba, Društva i Porezne uprave) nisu povezane, te podaci o broju obveznika prema vrstama prihoda, ostvarenim prihodima prema vrstama, iznosu potraživanja prema obveznicima i vrstama, te broju i površini poslovnih prostora i stanova, nisu usklađeni.

Društvo se ugovorom zaključenim s Gradom Zagrebom obvezalo obavljati poslove vezane uz ažuriranje matičnih podataka. Iz ugovora nije vidljivo na što se navedeni poslovi odnose. Društvo je Gradu Zagrebu dostavilo izvješće o radu za 2011., u kojem je navedeno da Društvo vodi brigu o naplati za 2 586 poslovnih prostora i garaža, te za 7 263 stana. Također, u izvještaju Društva je navedeno da se 32,3% iskazanih potraživanja za komunalnu naknadu (244.196.812,00 kn), 55,6% iskazanih potraživanja za zakup poslovnih prostora (313.223.401,00 kn) i 15,0% potraživanja za najam stanova (2.424.365,00 kn) odnosi na neaktivne obveznike. Iz navedenog izvješća nije vidljiv broj obveznika koji nisu podmirili svoje obveze i broj neaktivnih obveznika, kao ni razlog zbog čega su obveznici neaktivni. U očitovanju Društva iz 2012. se navodi da postoji više razloga zbog kojih je pojedini obveznik neaktivan (obveznik više nije korisnik poslovnog prostora ili stana, obveznik nema imovine zbog čega nije moguća naplata potraživanja i drugo). Prema očitovanju Grada Zagreba, iskazana potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. se odnose na 633 280 obveznika, a za spomeničku rentu na 6 730 obveznika. Prema evidencijama Grada Zagreba, Grad raspolaže sa 7 164 stana, te s 3 615 poslovnih prostora, od kojih se 2 056 koristi na temelju ugovora (147 koriste trgovačka društva u vlasništvu Grada Zagreba, zaklade, udruge i drugi bez naknade), za 178 prostora ugovori su prestali važiti, ali zakupoprимci i dalje koriste poslovne prostore, 546 prostora je bespravno useljeno i koriste se bez naknade, 756 prostora se ne koristi, a 79 poslovnih prostora koriste ustanove, tijela državne vlasti i drugi korisnici bez zaključenog ugovora i plaćanja zakupnine. Iz navedenog je vidljivo da Grad Zagreb ne upravlja imovinom učinkovito te da je propustio ostvariti veće prihode od zakupa poslovnih prostora.

Državni ured za reviziju predlaže ažuriranje baze podataka za sve obveznike te kontinuirano usklađivanje svih baza podataka Grada Zagreba, Društva i Porezne uprave. Nadalje, Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje radnji radi ekonomičnijeg gospodarenja poslovnim prostorima Grada Zagreba, odnosno davanje u zakup praznih poslovnih prostora na temelju natječaja, iseljenje bespravno useljenih korisnika i zaključivanje ugovora sa svim korisnicima poslovnih prostora radi utvrđivanja međusobnih prava i obveza.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela o izvješćivanju lokalnih jedinica vezano za promjene uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave.

- Računovodstvene evidencije

Računovodstveno poslovanje se obavlja uz primjenu propisa koji uređuju proračunsko računovodstvo. Za evidentiranje i naplatu prihoda iz nadležnosti Grada Zagreba, vode se propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige), koje osiguravaju podatke pojedinačno, prema vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), osim za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, za koje se vode zasebne poslovne knjige (vodi Ured za imovinu Grada Zagreba) i za koje se podaci naknadno konsolidiraju. Financijske transakcije se obavljaju preko sustava gradske riznice.

Računalni sustav Grada Zagreba ne omogućava vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti potraživanja. Za potrebe revizije, dostavljeni su podaci o rokovima dospelosti potraživanja za dio potraživanja (komunalnu naknadu, komunalni doprinos, zakup poslovnih prostora, prodaju građevinskog zemljišta, županijske i gradske poreze), dok za druge vrste potraživanja naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu, naknadu iz cijene komunalnih usluga, najam stanova, spomeničku rentu, prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, potraživanja po ugovorima o pravu građenja i drugo), Grad Zagreb nema podataka o rokovima dospelosti. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici, između ostalog, obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja prema rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da Grad Zagreb ne može poduzimati odgovarajuće i pravodobne mjere za naplatu potraživanja, jer nisu ustrojene cjelovite evidencije ili evidencije ne sadrže potrebne podatke. Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja evidencija prema vrstama prihoda kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospelosti i omogućilo pravodobno poduzimanje mjera za naplatu radi izbjegavanja zastare, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama Grada Zagreba dospjela potraživanja od prodaje građevinskog zemljišta su koncem 2011. iskazana u iznosu 467.842.231,00 kn. Revizijom je utvrđeno da je dio navedenih potraživanja u iznosu 375.194.203,00 kn pogrešno iskazan, jer se odnose na međusobna potraživanja dva gradska odjela (potraživanje Gradskog ureda za imovinsko pravne poslove i imovinu od Ureda za graditeljstvo).

Potraživanja su evidentirana na temelju ugovora o nagodbama, kupoprodaji zemljišta, međusobnim pravima i obvezama, zamjeni nekretnina, pravu služnosti i drugim ugovorima. S obzirom da su navedeni uredi dio Grada Zagreba, njihovi međusobni odnosi se financijski ne iskazuju, odnosno potraživanja su više iskazana za spomenuti iznos. Njihova međusobna potraživanja nije trebalo iskazati u poslovnim knjigama, već su se trebale ustrojiti posebne izvanknjigovodstvene evidencije za praćenje međusobnih financijskih odnosa između pojedinih gradskih ureda. Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Zbog pogrešno (više iskazanih) potraživanja, financijski izvještaji ne daju točnu informaciju o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) i novčanim tijekovima Grada Zagreba. Prema odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvješćivanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32/11), osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) i novčanim tijekovima proračuna, proračunskih i izvan proračunskih korisnika. Na pogrešno iskazivanje potraživanja ukazano je i u Izvješćima o obavljenim financijskim revizijama Grada Zagreba prethodnih godina.

S obzirom da su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima pogrešno iskazana potraživanja između dva gradska ureda, te su potraživanja koncem godine više (ne realno) iskazana za 375.194.203,00 kn, Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama evidentirati samo stvarna potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te Pravilnika o financijskom izvješćivanju u proračunskom računovodstvu. Za praćenje međusobnih financijskih odnosa između gradskih ureda predlaže ustrojiti zasebne izvanknjigovodstvene evidencije.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda Grada Zagreba obavljaju upravna tijela Grada Zagreba, Porezna uprava i Društvo. Mjere naplate prihoda (potraživanja) za županijske i gradske poreze provodi Porezna uprava. Za dio prihoda čiju naplatu obavlja Društvo (komunalnu naknadu, zakupninu, najamninu i spomeničku rentu), Društvo upućuje opomene dužnicima te priprema dokumentaciju za pokretanje postupaka prisilne naplate, a postupke prisilne naplate provode upravna tijela Grada Zagreba (Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, te Sektor za zastupanje grada ustrojen u okviru Stručne službe gradonačelnika). Mjere naplate drugih prihoda (potraživanja) također, obavljaju upravna tijela grada, a za poduzimanje prisilnih mjera naplate angažirani su i odvjetnici, odnosno odvjetnički uredi. Grad Zagreb je zaključio 54 ugovora s odvjetnicima i odvjetničkim uredima za provođenje prisilnih mjera naplate prihoda (potraživanja). Grad Zagreb nije ustrojio evidenciju dostavljenih predmeta (popis dužnika s iznosom duga prema vrsti potraživanja) na postupanje odvjetnicima i odvjetničkim uredima.

S obzirom da se naplata prihoda i mjere naplate ne prate na jednom mjestu, otežana je kontrola i praćenje naplate i poduzetih mjera naplate potraživanja. Osobe za obavljanje poslova i kontrole naplate prihoda nisu imenovane, kao ni osoba za koordiniranje poslova na poduzimanju mjera naplate. Državni ured za reviziju predlaže koordinaciju svih tijela vezano uz naplatu proračunskih prihoda, razradu sustava naplate sumnjivih i spornih potraživanja, izradu operativnog plana naplate potraživanja, te mjesečno izvještavanje o svim promjenama na potraživanjima, odnosno o financijskim rezultatima naplate proračunskih prihoda.

Za naplatu potraživanja, Grad Zagreb je 2002. donio Odluku o naplati dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja (Službeni glasnik 12/02), kojom su utvrđeni uvjeti i način naplate dospjelih potraživanja za zakupnine, najamnine stanova, najamnine za neizgrađeno građevinsko zemljište, komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

U srpnju 2010. je osnovano Povjerenstvo za utvrđivanje potraživanja Grada Zagreba, radi utvrđivanja svih neutuženih potraživanja i objedinjavanja izvješća o stanju predmeta iz nadležnosti svih gradskih upravnih tijela, te predlaganja načina naplate potraživanja. Tijekom 2011. su održane dvije sjednice navedenog Povjerenstva. Na sjednici održanoj sredinom ožujka 2011. se raspravljalo o poduzetim mjerama naplate i drugim radnjama radi poboljšanja naplate potraživanja.

Grad Zagreb nije donio pisane procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu prihoda, kao ni procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Prema ocjeni Državnog ureda za reviziju, organizacija i kontrola obračuna i naplate prihoda, odnosno potraživanja nije učinkovita, s obzirom na neusklađene evidencije, nedostatne podatke, te vrijednosno značajna nenaplaćena dospjela potraživanja. Državni ured za reviziju predlaže donijeti procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda, te procedure za poduzimanje mjera naplate, te praćenje rezultata poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobe zadužene za naplatu prihoda i osobe zadužene za kontrolu naplate prihoda radi koordiniranja svih subjekata koji sudjeluju u naplati prihoda za potrebe Grada Zagreba, analiziranja problema vezanih uz naplatu, te donošenja prijedloga i mjera za poboljšanje naplate prihoda.

- Informiranje stanovništva

Informacije o Gradu Zagrebu iz raznih područja objavljuju se u tiskanim, elektronskim i elektroničkim medijima. Grad Zagreb je u 2011. putem javnih medija informirao stanovništvo o radnjama i aktivnostima gradske uprave, obavljanju poslova koji se provode na području Grada Zagreba, te o potrebi plaćanja proračunskih prihoda koji služe za zadovoljavanje javnih potreba na području Grada Zagreba. Posebne mjere izvješćivanja stanovništva o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području Grada Zagreba, nisu provođene. Boljim i sustavnim provođenjem mjera informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života, utjecalo bi se na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području Grada Zagreba. Kao jednu od mogućih mjera, predlaže pri utvrđivanju obveze plaćanja pojedinih prihoda (rješenja o komunalnoj naknadi, komunalnom doprinosu, spomeničkoj renti i drugo), zajedno s rješenjem ili drugim aktom na temelju kojeg se naplaćuju prihodi, dostavljanje i informativnog letka u kojem treba navesti zakonom propisanu namjenu za koju se navedeni prihodi naplaćuju, proračunom ili drugim dokumentom planirane rashode koji se trebaju financirati iz navedenih prihoda i druge podatke.

OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA

Prema poslovnim knjigama ukupna potraživanja koncem 2011. su iskazana u iznosu 3.247.091.963,00 kn. Od toga se na dospjela potraživanja odnosi 2.651.894.503,00 kn ili 81,7%, a nedospjela potraživanja 595.197.460,00 kn ili 18,3% ukupnih potraživanja. Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 744.742.244,00 kn (28,1%), zakup poslovnog prostora 574.800.639,00 kn (21,7%), komunalni doprinos u iznosu 481.961.255,00 kn (18,2%), potraživanja od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu 467.842.231,00 (17,6%), te županijske i gradske poreze u iznosu 165.043.990,00 kn (6,2%), što ukupno iznosi 2.434.390.359,00 kn ili 91,8% ukupno dospjelih potraživanja. Većina dospjelih, vrijednosno značajnijih potraživanja koncem godine (komunalna naknada, komunalni doprinos, zakup poslovnih prostora, prodaja građevinskog zemljišta županijski i gradski porezi) su veća u odnosu na ostvarene prihode u 2011. Pojedina potraživanja su i nekoliko puta veća od ostvarenih godišnjih prihoda (primjerice, potraživanja za zakup poslovnih prostora koncem 2011. su gotovo deset puta veća od ostvarenih prihoda od zakupa poslovnih prostora u 2011.). Dospjela potraživanja starija od tri godine za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, zakup poslovnih prostora, prodaja građevinskog zemljišta, županijske i gradske poreze, koncem 2011. iznose 1.749.427.552,00 kn i čine 66,0% ukupnih dospjelih potraživanja.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, ocjenjuje se da naplata potraživanja, unatoč poduzimanim mjerama (slanje opomena, pokretanje ovršnih ili sudskih postupaka) za prihode od komunalne naknade, prodaje građevinskog zemljišta, zakupa poslovnog prostora, komunalnog doprinosa, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, županijske i gradske poreze, spomeničke rente i najma stanova, koji čine 94,8% iskazanih potraživanja koncem 2011., nije učinkovita. Revizijom je utvrđeno da se u postupcima naplate prihoda pojavljuju značajne nepravilnosti i propusti, koje je potrebno otkloniti, kako bi se povećala učinkovitost. Zbog navedenog se predlaže:

- unaprijediti sustav vođenja evidencija potraživanja, kako bi se osigurao pregled dospjelih potraživanja po ročnosti radi izbjegavanja zastare, donijeti kriterije za otpis potraživanja, odnosno utvrditi procedure za donošenje odluke o otpisu potraživanja, te obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, odnosno odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga, te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, koja se odnosi na potraživanja države i lokalnih jedinica;
- zatražiti od Društva koje obavlja usluge naplate dijela prihoda za potrebe Grada Zagreba izvješće u kojem će zasebno biti iskazani podaci o prihodima i potraživanjima koja se odnose na prihode koji pripadaju Gradu Zagrebu kako bi se omogućilo praćenje zaduženja, naplate i stanja tih potraživanja;
- s Poreznom upravom ugovoriti obvezu informiranja Grada Zagreba (najmanje jednom godišnje) o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirjenih obveza i poduzetim mjerama naplate, kako bi Grad bio u mogućnosti utjecati na njihovu učinkovitiju naplatu;
- poduzimati sve propisane mjere naplate prihoda, obračunavati zatezne kamate na zakašnjela plaćanja, te pratiti rezultate poduzetih mjera;

- imenovati osobe za naplatu i kontrolu naplate prihoda radi koordiniranja svih subjekata koji sudjeluju u naplati prihoda Grada Zagreba, razradu sustava naplate potraživanja, izradu operativnog plana naplate potraživanja, te stalno izvještavanje o rezultatima naplate i donošenje prijedloga i mjera za poboljšanje naplate prihoda;
- poduzimati radnje radi ekonomičnijeg gospodarenja poslovnim prostorima (davanje u zakup poslovnih prostora, iseljenje bespravnih korisnika, zaključivanje ugovora s korisnicima prostora);
- utvrditi imovinu u vlasništvu Grada Zagreba te evidentirati u poslovnim knjigama imovinu i potraživanja od prodaje, odnosno zamjene zemljišta na temelju ugovora o nagodbi;
- sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području Grada Zagreba.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela povećanju učinkovitosti naplate prihoda, te povećanju mogućnosti zadovoljavanja javnih potreba stanovništva i poboljšanja uvjeta života na području Grada Zagreba.

OČITOVANJE GRADA ZAGREBA

Grad Zagreb prihvaća nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je uputio zahtjev trgovačkom društvu za dostavljanje podataka o prihodima koji pripadaju Gradu Zagrebu. Vezano uz evidentirana potraživanja u poslovnim knjigama između dva gradska ureda, navodi da će ustrojiti zasebne izvanknjigovodstvene evidencije, kako navedena potraživanja ne bi utjecala na financijske izvještaje. Nadalje, navodi da je u 2012. donesena Odluka o zakupu i prodaji poslovnih prostora, koja će olakšati gospodarenje poslovnim prostorima. Radi poboljšanja poslovnih procesa i učinkovitosti gospodarenja imovinom, u rujnu 2012. je proveden postupak revizije cjelokupnog procesa naplate zakupnine, od evidentiranja zakupnika do izvještavanja o naplati, a dane preporuke se ugrađuju u metodologiju rada nadležnih službi. Grad Zagreb u očitovanju navodi da se poduzimaju radnje na ažuriranju baze podataka, povezivanju baza podataka Grada Zagreba i trgovačkog društva (koje obavlja naplatu dijela prihoda) te poboljšanju informacijskih sustava. Također navodi da neka potraživanja zbog starosti i gospodarske krize imaju malu vjerojatnost naplate, te da je gradonačelnik tijekom 2012. predlagao otpis dijela potraživanja, što Gradska skupština nije prihvatila. Osim toga, u očitovanju se navodi da se sustavno analizira mogućnost daljnjeg unaprjeđenja procesa naplate prihoda i organizacije aktivnosti koje će povećati učinkovitost naplate prihoda radi poboljšanja općih uvjeta života.